

ХРОНІКА

ХРОНІКА ЖИТТЯ ІСТОРИЧНОГО ФАКУЛЬТЕТУ УЖГОРОДСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ У 2013 РОЦІ

Лютий

12 лютого підписано Договір про співробітництво між УжНУ та Інститутом слов'янознавства Російської Академії наук.

Березень

У березні з'явився черговий (другий) номер "Наукових записок Богословсько-історичного науково-дослідного центру імені архімандрита Василя Проніна", виданий з благословення Високопреосвященнішого Феодора архієпископа Мукачівського і Ужгородського. Тематику присвячено матеріалам міжнародної науково-практичної конференції до 100-річчя з дня народження архімандрита Василя (Проніна). Інші теми стосуються Мараморош-Сиготських процесів та публікації документів з історії православного руху. У конференції взяли участь також науковці УжНУ.

Квітень

За звітом діяльності студентського наукового товариства «Кліо» (СНТ «Кліо»), координатором якого є доцент кафедри історії України Юрій Данилець, за 2009-2012 рр., оприлюдненим у квітні, повідомляється про проведення понад двох десятків заходів, зустрічей, презентацій і студентських конференцій.

23 квітня на історичному факультеті ДВНЗ «Ужгородський національний університет» відбулася щорічна студентська наукова конференція. Студенти виголошували власні доповіді за секціями відповідно до кафедральної тематики. Загалом студентський науковий захід відбувся у трьох секціях – давня і середньовічна історія; нова і новітня історія та історія України.

Травень

13 травня на історичному факультеті ДВНЗ «УжНУ» розпочала роботу Державна екзаменаційна комісія із захисту дипломних робіт.

16 травня в ужгородському клубі «Фантом» відбулося урочисте святкування «Дня Геродота» історичного факультету ДВНЗ «УжНУ». Привітати студентів-істориків та викладачів завітав ректор університету професор Федір Вашук. Разом зі студентами участь у дозвіллі взяли викладачі кафедр.

17-19 травня відбувся міжнародний фестиваль середньовічної культури «Срібний Татош», співорганізатором якого виступив аспірант кафедри історії України ДВНЗ «УжНУ» Юрій Славик.

22 травня за сприяння керівництва факультету і кількох науковців-ентузіастів студенти історичного факультету мали можливість відвідати унікальну пам'ятку Закарпатської області – лінію Арпада.

22 травня студентським науковим товариством «Кліо» на історичному факультеті ДВНЗ «УжНУ» організовано презентацію книги студента III курсу Вадима Гасича «Костринська Розтока: верховинське село».

З 29 по 31 травня Національний Києво-Печерський історико-культурний заповідник спільно з Київською духовною академією і семінарією УПЦ (МП), Центром археології Києва Інституту археології НАН України, Центром пам'яткознавства НАН України та Українським товариством охорони пам'яток історії та культури провели одинадцяті Міжнародну наукову конференцію «Церква – наука – суспільство: питання взаємодії», присвячену пам'яті митрополита Євгенія (Болховітінова). Від УжНУ у конференції взяв участь кандидат історичних наук, доцент кафедри історії України Юрій Данилець.

Червень

На початку червня історикам урочисто вручено дипломи магістра та спеціаліста. З вітальним словом виступив декан факультету, доцент кафедри історії України Володимир Фенич. Привітати студентів завітали викладачі кафедри.

5 червня відбувся студентський круглий стіл, присвячений 1025-літтю прийняття християнства на Русі.

19 червня на центральному кладовищі міста Мукачева представники Ужгородського національного університету, Мукачівського кооперативного торговельно-економічного коледжу, Мукачівського гуманітарно-педагогічного коледжу МДУ вшанували пам'ять відомого професора Михайла Трояна.

Липень

Вийшов друком 30-й – ювілейний Науковий вісник Ужгородського університету, серія «історія», присвячений знаменній даті – світлій пам'яті педагога вищої школи і людини унікального наукового доробку Михайла Васильовича Трояна. Цього року йому виповнилося б 90 років від дня народження.

З 1 липня й на протязі трьох тижнів тривала архівно-музейна практика студентів-істориків. Керівники практики – Сліпецький Олег Степанович, Ганус Сергій Олексійович та Ісак Юрій Іванович.

Серпень

3 липня викладачі кафедри історії України Володимир Фенич, Віктор Кічера та аспірант Марія Майороші взяли участь у науково-практичній конференції з питання ліквідації радянською владою Мукачівської греко-католицької єпархії, присвяченій 110-ій річниці від дня народження о. Стефана Бендаса.

Вересень

12 вересня відбулися змагання на Кубок декана історичного факультету ДВНЗ «УжНУ». У турнірі взяли участь 5 курсів підрозділу та збірна викладачів історичного факультету.

26-27 вересня на запрошення Брянської державної сільськогосподарської академії доцент кафедри історії України ДВНЗ «УжНУ» Василь Міщанин взяв участь у роботі II Міжнародної конференції «Проблеми аграрної історії та археології Восточної Європи». Конференція відбулася на базі академії в с. Кокіно (Брянська обл.).

Жовтень

З 30 вересня по 11 жовтня на базі Культурно-історичного університету аспірант кафедри нової і новітньої історії та історіографії історичного факультету ДВНЗ «Ужгородський національний університет» Віктор Шатров (науковий керівник Сурнін В. Б.) взяв участь у X ювілейній освітній програмі для співвітчизників, які проживають за кордоном, з історії Росії – «Історія Російської держави», присвяченій святкуванню 400-річчя Династії Романових (Санкт-Петербург).

8 та 10 жовтня професор кафедри історії України Неля Жулканич для студентів I курсу медичного факультету провела екскурсію Закарпатським краєзнавчим музеєм.

11 жовтня о 14.00 у приміщенні історичного факультету ДВНЗ «УжНУ» (конференц-зал, ауд. 56, 4-й поверх) відбулася презентація книги Станіслава Аржевітіна «Карпатська Україна: епоха в добі. Передумови утворення, доба незалежності, спогади і документи», що цьогогоріч вийшла друком у вінницькому видавництві «Тезис». У презентації взяли активну участь співробітники кафедри. Наприкінці презентації модератор заходу Михайло Делеган як голова Спілки краєзнавців Закарпаття вручив посвідчення нових членів спілки наступним співробітникам кафедри – професорам Роману Офіцинському, Сергієві Федаці та доценту Миколі Олашину.

11 жовтня науковці України і Польщі з ініціативи Інституту міжнародних відносин Київського національного університету ім. Т. Г. Шевченка та факультету міжнародних і політичних досліджень Ягеллонського університету в м. Кракові за сприяння МЗС Республіки Польща зібралися в Києві на наукову конференцію «Східне партнерство: цілі – досвід – виклики». Старший викладач кафедри нової і новітньої історії та історіографії УжНУ С. Ганус був запрошений до участі в цій представницькій нараді, де виступив із доповіддю «Комплекси й концепти історичної пам'яті та їхній вплив на сучасний стан і перспективи українсько-польських взаємин».

12 жовтня професор і завідувач кафедри нової і новітньої історії та історіографії ДВНЗ «УжНУ» Іван Мандрик та доцент кафедри історії України УжНУ Оксана Ферков взяли участь у роботі журі студентської наукової конференції пам'яті Калмана Шооша Закарпатського Угорського Інституту ім. Ференца Ракоці II у Берегові.

18 жовтня студенти IV курсу історичного факультету УжНУ відвідали Ужгородську загальноосвітню спеціалізовану школу-інтернат із поглибленим вивченням окремих предметів. Доценти кафедри історії України Василь Міщанин та Юрій Данилець були ініціаторами проведення даного заходу.

18-19 жовтня на запрошення кафедри всесвітньої історії історичного факультету Дрогобицького державного педагогічного університету ім. Івана Франка доцент кафедри історії стародавнього світу та середніх віків Ігор Прохненко та завідувач археологічного музею УжНУ Володимир Мойжес взяли участь у міжнародній науково-практичній конференції «Питання всесвітньої історії» (голова оргкомітету – доктор історичних наук, професор Олег Петренко).

19 жовтня відбулася четверта студентська поїздка в рамках просвітницько-місіонерського проекту «Сторінками путівника "Православні монастирі Закарпаття"». Організатором поїздки виступив доцент кафедри історії України УжНУ Юрій Данилець.

22 жовтня, у день відзначення столітнього ювілею славетного митця Василя Свиди, студенти V курсу історичного факультету разом із доцентом кафедри історії України Т. І. Росул відвідали виставку робіт майстра, яка відкрилася в обласному художньому музеї ім. Й. Бокшая.

У жовтні студенти історичного факультету повернулися з археологічної експедиції. Студенти-історики Ужгородського національного університету щорічно беруть участь у дослідженні багаточасового поселення, розміщеного на околиці м. Ужгорода в мікрорайоні Горяни. Основна мета – пошук середньовічного горизонту заселення міста, пов'язаного з градом Унгом – центром князівства Легендарного Лаборця. Підсумком і своєрідною винагородою для студентів-істориків після завершення археологічного експедиційного сезону є екскурсія до Одеського археологічного музею та музеїв міста Лева, що відбулася на одному з вікендів жовтня. Постійним організатором екскурсій є доцент Прохненко Ігор Анатолійович.

Щорічно студенти-історики проходять практичні заняття з курсу «Археологія» у Чинадієвському замку, в ході яких отримують знання про архітектуру і методику дослідження пам'яток кам'яного військового зодчества епохи пізнього середньовіччя і раннього періоду нового часу.

Листопад

5-6 листопада відбулося скликання II Всеросійської наради славистів із широкою іноземною участю (Москва). Старший викладач кафедри нової і новітньої історії та історіографії С. О. Ганус презентував доповідь «Штрихи до історії формування славистичного наукового співтовариства: О. М. Бодяньський та Я. Ф. Головацький у дзеркалі їхнього листування» у секції «Історія вивчення східного слов'янства: проблематика, методологія, перспективи».

6-7 листопада у Пряшівському університеті відбулася міжнародна наукова конференція «Підкарпатська Русь в історії Чехословаччини (1919-1946 рр.)», серед організаторів якої Інститут історії Пряшівського університету у Пряшеві та Центр історичних студій з богемістики і словакістики, що діє при Ужгородському національному університеті. В її роботі взяли участь і двоє доцентів ДВНЗ УжНУ: І. Ліхтей (доповідь «Дирекція Підкарпатської Русі як дорадчий орган влади у 1919-1920 рр.») та І. Шніцер («Вплив словацького автономістського руху на суспільно-політичні процеси в Підкарпатській Русі у 1930-х рр.»).

11 листопада професор кафедри історії України історичного факультету ДВНЗ «УжНУ» Володимир Задорожний взяв участь міжнародному симпозіумі, присвяченому польським науковим читанням.

21 листопада відбулося перше засідання спеціалізованої вченої ради, яку очолює завідувач кафедри історії України, доктор історичних наук, професор Роман Офіцинський. Його заступник – завідувач кафедри нової та новітньої історії, професор Іван Мандрик. Учений секретар ради – доцент кафедри історії України Іванна Скиба. Прийнято до розгляду дисертацію Володимира Мойжеса.

21 листопада Давтян Давид Альбертович прочитав відкриту 4-годинну лекцію на тему «Вірменія і світ: погляд із XXI століття».

28-30 листопада відбулася Друга міжнародна наукова конференція «Западный регион России в международных отношениях X-XXI вв.». В її роботі взяв участь старший викладач кафедри нової і новітньої історії та історіографії ДВНЗ «УжНУ» С. О. Ганус, який виголосив доповідь «Леопольд фон Ранке и изучение истории международных отношений в германской историографии XIX в.»

У листопаді в рамках програми підготовки високоякісних спеціалістів у галузі археології студенти історичного факультету Ужгородського національного університету під керівництвом доцента Ігоря Прохненка відвідали Східнославацький відділ Інституту археології Словацької академії наук у м. Кошице. Крім зустрічей із висококваліфікованими науковцями та ознайомлення з методикою польових досліджень у ближньому зарубіжжі, було організовано насичену екскурсійну програму.

У листопаді з'явився черговий археологічний збірник «Карпатика» Інституту карпатознавства.

Грудень

2 грудня зусиллями керівництва історичного факультету укладено угоду про міжнародну співпрацю між Католицьким університетом Петера Пазманя (Угорська Республіка) та ДВНЗ «Ужгородський національний університет» (Україна).

6 грудня виповнилося 100 років з дня народження видатного лікаря-хірурга, вченого, письменника, громадського діяча, академіка, дійсного члена Національної академії наук України, першого директора Київського науково-дослідного інституту серцево-судинної хірургії Миколи Михайловича Амосова. З цієї нагоди в жовтні викладачами кафедри історії України, професором Жулканич Н. М. та доцентом Росул Т. І., для студентів I курсу медичного факультету прочитано тематичні лекції.

У грудні вийшло чергове число Наукових записок, серія: історично-релігійні студії.

На середину грудня завершилося укомплектування експонатами археологічного музею.